

STANOVISKO

ODBORU CENTRÁLNÍ HARMONIZAČNÍ JEDNOTKA Č. 2/2022

Dotaz

Může kontrolní orgán využívat a převzít výsledky finanční kontroly jiného kontrolního orgánu? Pokud ano, musí tak učinit?

ZAŘAZENÍ DOTAZU

PRÁVNÍ PŘEDPIS	<ul style="list-style-type: none">zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů
SOUVISEJÍCÍ PRÁVNÍ PŘEDPISY	<ul style="list-style-type: none">zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění zákona pozdějších předpisů (správní řád)zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění zákona č. 183/2017 Sb.zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisůzákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (daňový řád)nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006 (obecné nařízení)
KLÍČOVÁ SLOVA	princip jednotného auditu; spolupráce; koordinace; sdílení výsledků
DATUM ZPRACOVÁNÍ	6. 6. 2022
ZPRACOVATEL	Oddělení 4701 – Harmonizace interního auditu

Stanovisko

Kontrolní orgán může využívat a převzít výsledky finanční kontroly jiného kontrolního orgánu. Tento postup je součástí praktické aplikace principu jednotného auditu. Aplikace principu jednotného auditu může přispět ke snížení administrativního zatížení na straně kontrolujících i kontrolovaných osob a zefektivnění celého kontrolního systému. Využívání principu jednotného auditu v rámci výkonu kontrolní činnosti je dobrou praxí a projevem zásady dobré správy a zásady spolupráce správních orgánů. Posouzení rozsahu a způsobu využití výsledků finanční kontroly od jiného kontrolního orgánu je v kompetenci odpovědného kontrolního orgánu.

Odůvodnění:

Princip jednotného auditu spočívá v koordinaci plánů, přiměřené harmonizaci metodických postupů a sdílení výsledků kontrolní činnosti tak, aby byly vytvořeny systémové předpoklady pro možnost spolehnout se na výsledky předchozích kontrol jiných kontrolních orgánů a převzít je v rámci následné kontrolní činnosti do svých závěrů. Na úrovni vztahu Evropské komise a členských států je princip jednotného auditu zachycen v čl. 128 obecného nařízení, který stanoví, že Evropská komise spolupracuje s auditními orgány členských států za účelem koordinace jejich plánů a způsobů auditu a neprodleně si s těmito orgány sděluje výsledky auditů zaměřených na systémy řízení a kontroly. V rámci českého právního řádu není princip jednotného auditu a jeho využívání mezi kontrolními orgány výslovně stanoven, nicméně požadavek na jeho aplikaci vyplývá z obecných zásad činnosti správních orgánů.

Při výkonu finanční kontroly se uplatňují základní zásady činnosti správních orgánů včetně **zásady dobré správy a zásady spolupráce správních orgánů**, které jsou upraveny v ustanovení § 8 správního řádu. Tyto zásady vyjadřují povinnost správních orgánů vzájemně spolupracovat ve věci, která se týká těchto účastníků nebo předmětu. Kladou přitom důraz na vnitřní zaměření dobré správy, tj. k postupům uvnitř veřejné správy, které potom přispívá i k dobré správě navenek. Správní orgány postupují efektivně, zjišťují vzájemně informace o svém postupu, předávají si je a společně koordinují své postupy.¹

Zásady dobré správy a spolupráce správních orgánů se promítají i do konkrétních ustanovení, které upravují výkon finanční kontroly. Ustanovení § 23 zákona o finanční kontrole stanoví povinnost orgánů veřejné správy vzájemně spolupracovat při zajišťování přiměřeného a účinného systému finanční kontroly ve veřejné správě. Spolupráci kontrolních orgánů upravuje v ustanovení § 25 i kontrolní řád, který se při výkonu finanční kontroly použije subsidiárně. Dle ustanovení § 9 kontrolního řádu zjišťuje kontrolující u kontrolované osoby stav věci v rozsahu nezbytném pro dosažení účelu kontroly a v závislosti na povaze kontroly dokládá kontrolní zjištění potřebnými podklady. Podklady pro doložení kontrolního zjištění přitom nemusí vzniknout pouze z vlastní činnosti kontrolního orgánu a **není vyloučeno převzetí podkladů od jiného kontrolního orgánu**. To potvrzuje také již zmíněné ustanovení § 25 kontrolního řádu, které přímo umožňuje kontrolnímu orgánu **požádat jiný kontrolní orgán o poskytnutí údajů, informací nebo jiných kontrolních podkladů** potřebných k provedení kontroly. Dále dle ustanovení § 27 kontrolní orgán zpracovává plán kontrol a **koordinuje obsah plánu kontrol s ostatními kontrolními orgány**.

V případě dotačního vztahu lze doplnit, že dle ustanovení § 14e rozpočtových pravidel má poskytovatel dotace možnost nevyplatit dotaci nebo její část v případě, že se důvodně domnívá, že se příjemce

¹ Veřejný ochránce práv: Principy dobré správy. Dostupné z: <https://www.ochrance.cz/dokument/principy-dobre-spravy/>

dopustil pochybení stanoveného právním předpisem nebo nedodržel účel dotace nebo podmínky, za kterých byla dotace poskytnuta. Dále dle ustanovení § 14f téhož zákona má poskytovatel dotace povinnost vyzvat příjemce dotace k provedení opatření k nápravě nebo vrácení dotace nebo její části v případě, že se na základě kontrolního zjištění nebo zjištění z provedeného auditu důvodně domnívá, že ze strany příjemce dotace došlo k pochybení. V obou výše uvedených případech zákon umožňuje, aby poskytovatel dotace realizoval opatření nejen na základě vlastních zjištění, ale také na základě zjištění jiných kontrolních orgánů nebo Auditního orgánu.

Uvedené podmínky pro praktickou aplikaci principu jednotného auditu nicméně nezakládají automaticky povinnost kontrolního orgánu přebírat výsledky jiného kontrolního bez dalšího. Odpovědnost za výsledek kontroly nese vždy daný kontrolní orgán. V rámci této odpovědnosti je proto na jeho rozhodnutí, zda a do jaké míry využije výsledky kontroly nebo informace a podklady od jiného kontrolního orgánu. V případě dotací je dále poskytovatel (případně řídicí orgán) vázán také odpovědností za ověřování splnění účelu dotace, souladu s podmínkami, které sám stanovil a zajištění ochrany poskytnutých veřejných prostředků proti rizikům, nesrovnalostem nebo jiným nedostatkům způsobeným zejména porušením právním předpisů ze strany příjemce dotace. S touto odpovědností je nedílně spojena pravomoc provést veřejnosprávní kontrolu.

Aplikace principu jednotného auditu je projevem zásad dobré správy, spolupráce správních orgánů a dobrou praxí, která může přispět ke snižování administrativního zatížení na straně kontrolujících i kontrolovaných osob a zefektivnění celého kontrolního systému. Využívání principu jednotného auditu v rámci výkonu kontrolní činnosti Ministerstvo financí dlouhodobě doporučuje. Právní řád nestanoví překážky jeho využití. Aplikace principu jednotného auditu v praxi by měla zahrnovat:

- sdílení informací o plánované kontrolní činnosti mezi kontrolními orgány²;
- vyžádání si údajů, informací a kontrolních podkladů (včetně výsledků finanční kontroly) relevantních k předmětu plánované kontroly od jiných kontrolních orgánů, které již finanční kontrolu se obdobným předmětem provedly;
- ověření a posouzení rozsahu již provedené finanční kontroly a použitých kontrolních metod a postupů jiného kontrolního orgánu;
- převzetí relevantních výsledků předchozí finanční kontroly;
- řádné odůvodnění v případě nepřevzetí výsledků předchozí finanční kontroly.

Lze tedy shrnout, že **kontrolní orgán má možnost využít výsledky jiného kontrolního orgánu. Předpokladem pro převzetí výsledku kontroly jiného kontrolního orgánu je funkční systém řízení kvality kontrolních výstupů uvnitř jednotlivých kontrolních orgánů a přiměřená míra harmonizace metodických postupů kontrolních orgánů navzájem. Posouzení rozsahu a způsobu využití výsledků finanční kontroly jiného kontrolního orgánu je vždy v kompetenci odpovědného kontrolního orgánu.**

Výsledky finanční kontroly lze využít také v rámci správy odvodu za porušení rozpočtové kázně. Možnost orgánů finanční správy využívat podklady jiných kontrolních orgánů jako důkazní prostředky vyplývá z ustanovení § 93 daňového řádu.

² Koordinace plánů kontrol veřejné finanční podpory je umožněná (a pro poskytovatele z řad správních úřadů pro oblast veřejnosprávních kontrol veřejné finanční podpory, poskytnuté ze státního rozpočtu nebo z Národního fondu, na základě Usnesení vlády č. 402/2013 povinná) v rámci informačního systému Modul koordinace plánování spravovaného Ministerstvem financí. Blíže viz [FKVS | Informační systémy | Ministerstvo financí ČR \(mfcz.cz\)](#), bod 3. MKP – Modul koordinace plánování veřejnosprávních kontrol veřejné finanční podpory